

Vergaderjaar 2005–2006

30 560 V

Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Buitenlandse Zaken (V) voor het jaar 2006 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota)

Nr. 2

MEMORIE VAN TOELICHTING

Wetsartikelen 1 en 2

De begrotingsstaten die onderdeel uitmaken van de Rijksbegroting, worden op grond van artikel 1, derde lid, van de Comptabiliteitswet 2001 elk afzonderlijk bij de wet vastgesteld en derhalve ook gewijzigd. Het onderhavige wetsvoorstel strekt ertoe om voor het jaar 2006 wijzigingen aan te brengen in:

- a. de departementale begrotingsstaat van het ministerie van Buitenlandse Zaken;

De in de begrotingsstaat opgenomen begrotingsartikelen worden in onderdeel B van deze memorie van toelichting toegelicht (de zgn. begrotingstoelichting).

Wetsartikel 5

In maart 2005 is door de Minister van Financiën met de Tweede Kamer overleg gevoerd over de uitkomsten van het interdepartementale beleidsonderzoek (IBO) regeldruk en controletoren en de naar aanleiding daarvan door het kabinet in december 2004 gedane voorstellen. Tijdens het algemeen overleg op 2 en 3 maart 2005 en in de brief van 9 maart 2005 (Kamerstukken II, 29 949 en 29 950, nr. 5) is toegezegd de getrouwbeeldverklaring van de departementale auditdiensten parallel aan de gewijzigde bedrijfsvoeringsparagraaf over het verslagjaar 2006 in te voeren. De departementen hebben sindsdien belangrijke voortgang geboekt met het treffen van de hiervoor noodzakelijke maatregelen. Om op het ingroei-traject naar met name de getrouwbeeldverklaring geen wettelijke obstakels te laten ontstaan, dienen enkele bepalingen in de Comptabiliteitswet 2001 (CW 2001) te worden aangepast. Dat zal regulier gebeuren via het moderniseringsproject van die wet dat thans gaande is. Om de getrouwbeeldverklaring al over het jaar 2006 te kunnen toepassen is echter een tijdelijke – op het jaar 2006 gerichte – afwijking van de wet nodig. Dat gebeurt via het onderhavige wetsartikel. Het betreft concreet de aanpassing van artikel 66, vijfde en zesde lid, van de CW 2001. De gewijzigde insteek voor de bedrijfsvoeringsparagraaf in het jaarverslag leidt niet tot een aanpassing van de CW 2001. De inhoud van die paragraaf wordt in de Rijksbegrotingsvoorschriften geregeld.

Samengevat komen de wijzigingen in de bedrijfsvoeringsparagraaf en in de accountantsverklaring op het volgende neer.

Over eventuele rechtmatigheidsfouten en -onzekerheden die de terzake gestelde artikelsgewijze tolerantiegrenzen te boven gaan, zal door de betrokken minister in de bedrijfsvoeringsparagraaf van zijn departementaal jaarverslag worden gerapporteerd. De departementale auditdienst verstrekt bij het aldus opgestelde jaarverslag (en saldibalans) een getrouwbeeldverklaring in plaats van een zogenaamde eisenverklaring. De getrouwbeeldverklaring heeft betrekking op de elementen die onder a tot en met d van het nieuwe zesde lid van artikel 66 in de CW 2001 zijn opgenomen. Daarbij beoordeelt de auditdienst op grond van onderdeel b of de rapportage over de rechtmatigheid van de begrotingsuitvoering klopt en op grond van onderdeel d of er in het jaarverslag eventueel sprake is van strijdigheid tussen de gepresenteerde financiële informatie en de opgenomen beleidsinformatie.

Om aan te sluiten bij de in artikel 58 gehanteerde terminologie wordt in lid 6 van artikel 66 gesproken van deugdelijke weergave in plaats van de in accountantskring gebruikelijke formulering van getrouwe weergave. Daarmee wordt echter hetzelfde bedoeld. Het is geen bezwaar dat de accountant in zijn verklaring het begrip getrouwe weergave gebruikt.

De oordeelsvorming van de Rekenkamer blijft ten opzichte van het verleden ongewijzigd.

In het oude vijfde lid van artikel 66 kan de reikwijdte van de accountantsverklaring (een verklaring omtrent de financiële informatie in het jaarverslag en de saldibalans) worden geschrapt. De reikwijdte staat thans geheel in het zesde lid.

De formulering van de aanhef van het onderhavige wetsartikel luidende: «...komt voor de accountantsdienst van het ministerie vanvoor het jaar 2007 als volgt te luiden» is zodanig gekozen, dat de accountantsdienst de gewijzigde reikwijdte van de verklaring zowel dient toe te passen met betrekking tot het departementale jaarverslag van het betrokken departement als met betrekking tot een eventueel niet-departementaal jaarverslag waarvoor de betrokken minister verantwoordelijk is (zoals bijvoorbeeld een jaarverslag van een begrotingsfonds of van een van de begrotingshoofdstukken I, II, IV of IXA).

Er wordt in de wettekst nog gesproken van accountantsdienst in plaats van auditdienst, omdat die terminologie in de Comptabiliteitswet 2001 nog wordt gehanteerd. Bij de voorziene modernisering van de Comptabiliteitswet zal accountantsdienst worden vervangen door auditdienst.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
B. R. Bot

De Minister voor Ontwikkelingssamenwerking,
A. M. A. van Ardenne-van der Hoeven

B) BEGROTINGSTOELICHTING

1. Majeure wijzigingen op de begroting van Buitenlandse Zaken

Door middel van het onderhavige wetsvoorstel wordt voorgesteld hoofdstuk V (Buitenlandse Zaken) van de begroting van uitgaven van het Rijk voor het jaar 2006 te verlagen met respectievelijk EUR 230,7 mln en de ontvangsten te verlagen met EUR 10,0 mln. Deze mutaties betreffen wijzigingen die ook in de Voorjaarsnota zijn verwerkt.

In de volgende tabel volgt een overzicht van majeure wijzigingen ten opzichte van de Ontwerpbegroting 2006 van het Ministerie van Buitenlandse Zaken, gevolgd door een toelichting per mutatie. Alleen de beleidsrelevante mutaties zijn in het overzicht opgenomen.

Overzicht belangrijkste suppletore uitgavenmutaties 2006 (x EUR 1,0 mln)

Artikel	Mutatie
1 Mensenrechten	+ 7,7
2 Regionale stabiliteit	+ 35
2 Humanitaire hulpverlening	+ 50
3 Europees ontwikkelingsfonds	- 2
4 Overige armoedebestrijding	+ 37
4 Ondernemingsklimaat	+ 6
5 HIV/AIDS en reproductieve gezondheid	+ 16
6 Milieu en water	+ 13
7 Vreemdelingenbeleid	- 25
8 Draagvlak Nederlands Buitenland beleid	+ 9

Mensenrechten (beleidsartikel 1)

In lijn met de toezegging van de minister van Buitenlandse Zaken om de uitgaven voor de bescherming van mensenrechten te laten groeien, wordt het mensenrechtenbudget verhoogd.

Regionale stabiliteit (beleidsartikel 2)

Deze intensivering is o.a. bedoeld voor de verlenging van de vredesmissie in Darfur.

Humanitaire hulpverlening (beleidsartikel 2)

De incidentele verhoging van het noodhulpbudget is met name bedoeld voor het noodhulpfonds van de VN (CERF), voor noodhulp in verband met de droogte in de Hoorn van Afrika en extra noodhulp voor Soedan.

Europees Ontwikkelingsfonds (beleidsartikel 3)

Op basis van nieuwe ramingen van de Europese Commissie is de bijdrage aan het EOF in 2006 iets lager en in 2007 hoger dan eerder geraamd. In 2008 gaat het EOF 10 in, waardoor de ramingen voor 2008 en verder naar boven moeten worden bijgesteld. De onderhandelingen over de precieze hoogte van het EOF 10 zijn nog gaande.

Overige armoedebestrijding (beleidsartikel 4)

De intensivering voor armoedebestrijding in 2006 wordt mede veroorzaakt door additionele macrosteun, o.a. voor een Trust Fund in Burundi en algemene begrotingssteun in Tanzania, en een verhoging van het Wereld Bank Partnerschap Programma.

Ondernemingsklimaat (beleidsartikel 4)

De uitgaven voor de ondersteuning van het ondernemingsklimaat vanuit de middelen voor ontwikkelingssamenwerking worden aanzienlijk verhoogd in de komende jaren, vooral via programma's met de FMO.

Tegelijkertijd worden de uitgaven op dit subartikel verlaagd vanwege het beëindigen van de overeenkomst tussen de Nederlandse Staat en de FMO.

HIV/AIDS en reproductieve gezondheid (beleidsartikel 5)

De uitgaven worden geïntensiveerd, o.a. als gevolg van een structurele jaarlijkse bijdrage aan het Commodity Fund van UNFPA, en een nieuw meerjarig fonds voor de opzet van een verzekeringsstelsel. Op een aantal posten vinden extra uitgaven plaats gericht op de verbetering van de (reproductieve) gezondheidszorg.

Milieu en water (beleidsartikel 6)

De uitgaven voor milieu en water stijgen aanzienlijk in de komende jaren, vooral om uitvoering te geven aan de outputdoelstelling drinkwater en sanitaire voorzieningen. In 2015 wil Nederland duurzame aansluiting voor 50 miljoen mensen hebben gerealiseerd.

Vreemdelingenbeleid (beleidsartikel 7)

De toerekening van de kosten van eerstejaarsopvang van asielzoekers valt lager uit, vooral omdat de opvangduur korter blijkt dan geraamd.

Draagvlak Nederlands Buitenland beleid (beleidsartikel 8)

De verhoging van de uitgaven hangt samen met het Nationale geschenk aan Suriname, de vertraagde bijdrage aan JCLEC en de verhoging van de uitgaven voor het stageprogramma Xplore.

2. Wijzigingen in de omvang van de HGIS

In deze paragraaf wordt geschetst welke wijzigingen zijn opgetreden in de omvang van de HGIS sinds de Miljoenennota 2006. Zoals uit de hierna volgende tabel blijkt is de HGIS toegenomen met EUR 152,2 miljoen.

Omvang van de HGIS (bedragen x EUR 1 miljoen)	MJN 2006	VJN 2006	Mutatie
HGIS-uitgaven	5 771,3	5 936,0	164,7
HGIS-ontvangsten	96,6	109,1	12,5
Omvang HGIS (uitgaven min ontvangsten)	5 674,6	5 826,9	152,2

De toename van de HGIS is het gevolg van meerdere mutaties. In de hierna volgende tabellen zijn deze uitgesplitst.

HGIS-uitgaven (bedragen x EUR 1 miljoen)	Totaal
Stand Miljoenennota 2006	5 771,3
1. Aanpassing BNP-raming	73,2
2. Eindejaarsmarge	42,8
3. Desaldering ontvangsten	12,5
4. Diverse overboekingen van/naar HGIS (saldo)	36,2
Totaal mutaties Voorjaarsnota 2006	164,7
Stand Voorjaarsnota 2006	5 936,0

HGIS-ontvangsten (bedragen x EUR 1 miljoen)	Totaal
Stand Miljoenennota 2006	96,6
5. Desalderingen	12,5
Totaal mutaties Voorjaarsnota 2006	12,5
Stand Voorjaarsnota 2006	109,1

Toelichting:

1. Op basis van wijzigingen in de CPB-ramingen voor het BNP en de prijscomponent van het BBP is de omvang van de HGIS omhoog bijgesteld.
2. De eindejaarsmarge over 2005 is toegevoegd aan de HGIS. Hierin is de nacalculatie van de EU-toerekening 2004 meegenomen.
3. Zowel de HGIS-uitgaven als de -ontvangsten zijn positief bijgesteld (zie ook 5. Desalderingen ontvangsten).
4. Het saldo van enkele bij- en afboekingen van de HGIS.

C) TOELICHTING PER BELEIDSARTIKEL

Beleidsartikel 1 Versterkte internationale rechtsorde en eerbiediging van mensenrechten

Beleidsartikel 1 Versterkte internationale rechtsorde Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	71 333	0	31 349	102 682	- 497	- 1 653	24 809	2 684
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	70 958	0	18 766	89 724	10 412	8 169	5 124	2 904
1.1 Internationale rechtsorde	32 003		5 397	37 400				
1.2 Mensenrechten	27 606		7 769	35 375	4 465	4 557	2 904	2 904
1.3 Internationale juridische instellingen	11 349		5 600	16 949	5 947	3 612	2 220	

Verplichtingen

De verhoging van de verplichtingen hangt samen met de verhogingen van de uitgaven, waarbij de meerjarige ramingen voor de kosten van de tijdelijke huisvesting ICC dit jaar worden verwerkt.

Uitgaven

1.1 Internationale rechtsorde

De kosten voor de verbouwing van het Vredespaleis blijken EUR 5,6 mln hoger dan geraamd, waarvoor het budget incidenteel wordt verhoogd.

1.2 Mensenrechten

Een intensivering van mensenrechtenprogramma's op de posten leidt tot een structurele verhoging van EUR 1 mln. en in 2006 tot een incidentele verhoging van EUR 4,6 mln. van de Faciliteit Strategische Activiteiten voor Mensenrechten en Goed bestuur. Mede afhankelijk van de kwaliteit van de voorstellen is het de intentie deze verhoging structureel te handhaven. Omdat eerdere ramingen voor TMF Mensenrechten te laag zijn gebleken, wordt dit artikel verhoogd met EUR 1,2 mln. in 2006 en met EUR 3 mln. voor de jaren 2007-2009. Tevens leiden de eerste ramingen voor subsidie aan Internationale NGO's via SALIN tot een verhoging van EUR 0,5 mln in 2006-2008 en van EUR 1 mln. in 2009.

1.3 Internationale juridische instellingen

Als gevolg van een snellere groei van het Strafhof dan voorzien zijn er onvoorziene kosten voor uitbreiding van de tijdelijke huisvesting van het ICC. Mede in verband met de hoge veiligheidseisen worden de extra kosten voorlopig geraamd op EUR 5,6 mln. (2006), EUR 5,9 mln. (2007), EUR 3,6 mln (2008) en EUR 2,2 mln (2009).

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur

Beleidsartikel 2 Grotere veiligheid en stabiliteit, effectieve humanitaire hulpverlening en goed bestuur Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	657 502	9 160	27 788	694 450	- 17 774	- 21 159	- 16 727	- 17 797
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	659 235	9 160	95 097	763 492	35 433	8 561	- 2 537	6 393
2.1 Nationale en bondgenootschappelijke veiligheid	14 023		- 1 016	13 007	- 826	- 2 372	1 070	
2.2 Bestrijding internationaal terrorisme				0				
2.3 Non-proliferatie en ontwapening	8 319		219	8 538	269	219	219	219
2.4 Conventionele wapenbeheersing				0				
2.5 Regionale stabiliteit en crisisbeheersing	265 958	1 000	35 076	302 034	18 362	- 1 338	- 14 290	- 4 290
2.6 Humanitaire hulpverlening	216 328	8 160	50 110	274 598	- 1 847	- 2 140	- 2 540	- 2 540
2.7 Goed bestuur	154 607		10 708	165 315	19 475	14 192	13 004	13 004
2.8 Het bevorderen van energievoorzieningszekerheid								
2.9 Grotere veiligheid door strijd tegen milieudegradatie								
Ontvangsten	224		0	224	0	0	0	0
2.10 Nationale en bondgenootschappelijke veiligheid	135			135				
2.70 Humanitaire hulpverlening	89			89				

Verplichtingen

De verplichtingen stijgen met EUR 27,8 mln. o.a. vanwege een hernieuwd convenant inzake MATRA, reservering voor de subsidie aan het Nederlands Institute for Multiparty Democracy (IMD), intensivering van landenprogramma's op het terrein van Goed Bestuur en extra aangegane verplichtingen voor noodhulp. Voorts blijken de verplichtingen voor TMF voor vrede en veiligheid hoger dan geraamd. Voor wederopbouw vindt tenslotte een verlaging plaats vanwege aangepaste ramingen.

Uitgaven

2.1 Nationale en bondgenootschappelijke veiligheid

Wegens vertragingen bij de nieuwbouw van het NAVO hoofdkwartier is er een aangepaste kostenraming opgesteld.

2.3 Non-proliferatie en ontwapening

De verhoging is het gevolg van hogere contributies aan IAEA en OPCW.

2.5 Regionale stabiliteit en crisisbeheersing

Dit artikel wordt verhoogd in 2006, onder andere als gevolg van een incidentele bijdrage van EUR 15 mln voor de verlenging van de vredesmissie in Darfur (AMIS) en een incidentele bijdrage van EUR 2,6 mln aan de AU. Het artikel is structureel verhoogd met EUR 10 mln. Dit is de begrotingstechnische verwerking van het besluit in 2005 om wederopbouw hulp in de Palestijnse Gebieden te verstrekken. In de komende periode zal bekeken worden in welke mate deze hulp binnen de huidige politieke context daadwerkelijk verstrekt kan worden.

2.6 Humanitaire hulpverlening

Het noodhulpbudget wordt in 2006 incidenteel verhoogd met EUR 10 mln voor een extra bijdrage aan het multilaterale noodhulpfonds van de VN, het Central Emergency Response Fund (CERF). Om de vijftien miljoen slachtoffers van de droogte in de Hoorn van Afrika te helpen is de noodhulp voor deze regio verhoogd tot in totaal 21,8 miljoen euro. Eerder dit jaar was een bedrag van zeven miljoen euro beschikbaar gesteld voor internationale hulporganisaties. Tenslotte wordt een extra EUR 10 mln. ter beschikking gesteld voor noodhulp in Soedan.

2.7 Goed bestuur

De uitgaven voor Goed Bestuur worden verhoogd als gevolg van een intensivering van goed bestuursprogramma's, vooral de landenprogramma's in Bangladesh en Indonesië, het IMD en de TMF-programma's Goed Bestuur.

Beleidsartikel 3 Versterkte Europese Samenwerking

Beleidsartikel 3 Versterkte Europese samenwerking Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	6 871 438	0	684 624	7 556 062	- 7 278	35 722	- 7 278	- 7 278
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	7 023 323	0	- 407 806	6 615 517	27 507	64 949	64 657	64 657
3.1 Nederlandse afdrachten aan de EU	6 851 767		- 408 175	6 443 592				
3.2 Ondersteuning bij pre- en postaccessie	10 100		1 706	11 806	1 700	996	704	704
3.3 Europees ontwikkelingsfonds	150 071		- 2 345	147 726	24 799	62 945	62 945	62 945
3.4 Nederlandse positie in de EU	3 385			3 385				
3.5 Raad van Europa	8 000		1 008	9 008	1 008	1 008	1 008	1 008
Ontvangsten	494 793	0	- 22 560	472 233	0	0	0	0
3.10 Perceptiekostenvergoedingen	494 793		- 22 560	472 233				
3.40 Restitutie Raad van Europa	0			0				

Verplichtingen

De mutaties in de verplichtingen hangen voor het grootste deel samen met de uitgavenmutaties. Het verschil met de uitgaven heeft twee oorzaken. Ten eerste wordt er in 2006 een verplichting aangegaan voor het EOF 10 waarvan de uitgaven plaats zullen vinden van 2008-2013. Ten tweede is er een technische correctie vanwege de nieuwe beheersstructuur van het Matra-programma Europese samenwerking als gevolg van het in 2005 afgesloten convenant met de EVD.

Uitgaven

3.1 Nederlandse afdrachten aan de EU

Het uitgavenplafond voor het jaar 2006 is op basis van de EU-begroting omlaag bijgesteld, hetgeen leidt tot lagere BNI-afdrachten voor Nederland. Daarnaast is de raming voor de inning van douaneheffingen voor 2006 naar beneden bijgesteld.

3.2 Ondersteuning bij pre-en postaccessie

Als gevolg van nieuwe ramingen op basis van het in 2005 afgesloten convenant met de EVD wordt het MATRA programma voor Europese Samenwerking meerjarig verhoogd.

3.3 Europees Ontwikkelingsfonds

Op basis van nieuwe ramingen van de Europese Commissie is de bijdrage aan het EOF in 2006 iets lager en in 2007 hoger dan eerder geraamd. In 2008 gaat het EOF 10 in, waardoor de ramingen voor 2008 en verder naar boven moeten worden bijgesteld. De onderhandelingen over de precieze hoogte van het EOF 10 zijn nog gaande.

3.5 Raad van Europa

De verhoging van het budget voor Raad van Europa is een combinatie van een technische correctie (EUR 0,6 mln) en een lichte stijging van de feitelijke contributie (EUR 0,4 mln).

Ontvangsten

De inkomsten uit de perceptiekostenvergoedingen volgen in de ramingen de hoogte van de invoerrechten en landbouwheffingen; de genoemde verlaging van de geraamde douaneheffingen leidt dus tot een lagere perceptiekostenvergoeding.

Beleidsartikel 4 Meer welvaart en minder armoede

Beleidsartikel 4 Meer welvaart en minder armoede Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e sup-pletore begroting	Stand 1e supple-tore begroting	Mutaties 1e sup-pletore begroting	Mutaties 1e sup-pletore begroting	Mutaties 1e sup-pletore begroting	Mutaties 1e supple-tore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	510 468	- 17 160	616 131	1 109 439	- 13 243	2 139	236 835	325 934
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	730 941	- 17 160	41 538	755 319	28 367	- 37 307	62 326	11 788
4.1 Handels- en financieel systeem	63 157		- 932	62 225	- 1 243	- 1 243	- 1 243	- 1 243
4.2 Armoedebestrijding	288 974	- 15 000	36 965	310 939	1 769	- 17 770	85 803	35 265
4.3 Ondernemingsklimaat ontwikkelingslanden	353 764	- 2 160	6 305	357 909	28 641	- 17 494	- 21 434	- 21 434
4.4 Kwaliteit en effectiviteit ontwikkelingssamenwerking	19 771		- 800	18 971	- 800	- 800	- 800	- 800
4.5 Nederlandse handels- en investeringsbevordering	5 275			5 275				
Ontvangsten	14 594		18 143	32 737	20 308	19 835	22 565	3 093
4.10 Ontvangsten tijdelijke financiering NIO en restituties	14 594		18 143	32 737	20 308	19 835	22 565	3 093

Verplichtingen

De verplichtingen worden substantieel verhoogd, o.a. voor de tienjarige deelname aan het Multilateral Debt Relief Initiative en het HIPC Trust Fund, meerjarige commitering voor algemene begrotingssteun, nieuwe programma's via FMO (Massif-fonds en Capacity Development fonds), en ORET vanwege hogere verwachte uitgaven in 2007.

Uitgaven

4.1 Handels- en financieel systeem

De uitgaven dalen meerjarig vooral vanwege een lagere bijdrage aan de OESO en minder kosten voor de apparaatsuitgaven NIO.

4.2 Overige armoedebestrijding

De stijging op artikel 4.2 Armoedebestrijding betreft een saldo. De Nederlandse bijdrage aan het HIPC Trust Fund zal verspreid over de jaren 2006, 2007 en 2008 worden overgemaakt. De uitgaven voor schuldverlichting voortvloeiende uit beslissingen van de Club van Parijs worden naar

beneden bijgesteld. Er zal circa EUR 16 miljoen meer aan macrosteun worden gegeven in 2006, o.a. voor een Trust Fund in Burundi en algemene begrotingssteun in Tanzania. Het Wereld Bank Partnerschap Programma zal in 2006 met EUR 12 mln worden verhoogd als gevolg van uitgestelde betalingen uit 2005. De uitgaven aan UNDP en UNHABITAT worden verhoogd. Tenslotte wordt de omvang van deze mutaties eveneens beïnvloed door het gebruikelijke parkeer karakter van dit artikel.

4.3 Ondernemingsklimaat ontwikkelingslanden

De uitgaven voor de ondersteuning van het ondernemingsklimaat vanuit de middelen voor ontwikkelingssamenwerking worden aanzienlijk verhoogd in de komende jaren. Het betreft hier o.a. een intensivering voor de programma's Massif-fonds en Capacity Development fonds (samen EUR 30 mln per jaar voor de komende vijf jaar) van FMO. In 2007 stijgen de uitgaven voor ORET met ca. EUR 30 mln. Daarnaast worden programma's op de posten en via TMF geïntensiveerd in de komende jaren. De verwachte uitgaven voor PSOM voor 2006 en verder blijven achter bij de oorspronkelijke ramingen. Het ontwikkelen van nieuwe PSOM-activiteiten verloopt trager mede omdat het aantal bedrijven dat voorstellen indient voor pilot-investeringen in de partnerlanden en de kwaliteit van de ingediende voorstellen minder is dan voorzien. Tegelijkertijd worden de uitgaven op dit subartikel verlaagd met meerjarig EUR 37 mln. vanwege het aflopen van een overeenkomst tussen de Nederlandse Staat en de FMO. Per saldo is een stijging te zien van de uitgaven in 2006 en 2007 en een daling in 2008 t/m 2010.

4.4 Kwaliteit en effectiviteit ontwikkelingssamenwerking

De meerjarige verlaging wordt veroorzaakt door een technische overheveling van de middelen voor het institutionele ontwikkelingsondersteuningsprogramma naar artikel 4.2.

Ontvangsten

De ontvangsten worden verhoogd vanwege additionele schuldaflossing door Sri Lanka en Indonesië in de periode 2006–2009 als gevolg van de schuldconsolidatie in 2005 naar aanleiding van de Tsunami. Tevens zit in deze verhoging het effect van de schuldenregeling Nigeria.

Beleidsartikel 5 Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling

Beleidsartikel 5 Toegenomen menselijke ontplooiing en sociale ontwikkeling Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	3 051 079	8 000	1 004 177	4 063 256	- 269 272	94 401	- 196 601	- 196 601
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	1 414 337	8 000	21 332	1 443 669	27 307	19 402	- 14 077	- 14 213
5.1 Onderwijs	335 143			335 143				
5.2 Kennisontwikkeling	116 258			116 258	- 1 000	- 1 000	- 1 000	- 1 000
5.3 Gender	3 060		660	3 720	1 622	620	- 2 690	- 2 690
5.4 HIV/Aids	238 987	8 000	7 084	254 071	14 388	19 630	7 646	7 510
5.5 Reproductieve gezondheid	95 074		8 803	103 877	9 347	2 102	- 11 658	- 11 658
5.6 Participatie civil society	625 815		4 785	630 600	2 950	- 1 950	- 6 375	- 6 375

Verplichtingen

De verplichtingen worden verhoogd met 1,007 miljard. Deze verhoging heeft meerdere oorzaken. In 2006 zal een meerjarig verplichting worden aangegaan van EUR 300 mln. voor het Education for All/Catalytic Fund. Tevens heeft Nederland een meerjarige vrijwillige bijdrage gedaan aan UNICEF. Een aantal ambassades gaat dit jaar omvangrijke meerjarige programma's afsluiten gericht op de verbetering van de (reproductieve) gezondheidszorg. Tevens is de verplichtingenstand aangepast ten behoeve van de verplichtingen die dit jaar zullen worden aangegaan onder het nieuwe Medefinancieringsstelsel (MFS). De ramingen voor de verplichtingen voor PSO en TMF zijn naar beneden bijgesteld.

Uitgaven

5.2 Kennisontwikkeling

De meerjarige neerwaartse bijstelling van dit subartikel wordt veroorzaakt door een verlaging van de bijdrage aan het internationale onderwijsprogramma van EUR 1 mln. vanaf 2007.

5.3 Gender

De uitgaven voor gender stijgen enigszins in 2006 t/m 2008 vanwege de start van enkele programma's in partnerlanden, o.a. in Burkina Faso, Ghana en Oeganda.

5.4 HIV-Aids

De uitgaven voor HIV/Aids worden – naast de intensivering van EUR 8 mln. als gevolg van het amendement Huizinga/Heringa – geïntensiveerd met ca. 7 mln. in 2006 oplopend tot ruim EUR 19 mln. in 2008. Deze intensivering is o.a. een gevolg van het besluit tot een structurele jaarlijkse bijdrage van EUR 5 mln aan het Commodity Fund van UNFPA, en een nieuw meerjarig fonds voor de opzet van een verzekeringsstelsel. Voorts zullen zoals toegezegd de uitgestelde betalingen uit 2005 in 2006 worden gerealiseerd. Naast de verhogingen is er een neerwaartse mutatie doordat de ramingen voor de uitgaven via het TMF naar beneden zijn bijgesteld in 2006 en 2007.

5.5 Reproductieve gezondheidszorg

Op een aantal posten vindt meerjarig een aanzienlijke intensivering plaats van activiteiten en programma's gericht op de verbetering van de (reproductieve) gezondheidszorg. Tegelijkertijd worden de ramingen in het kader van TMF iets aangepast. Dit leidt tot een stijging van de uitgaven in 2007 en een daling in 2008 en verder.

5.6 Participatie Civil Society

Een deel van de gereserveerde middelen voor de invulling van het amendement Karimi/Van Baalen inzake mediapluriformiteit in Iran kon niet worden uitgegeven in 2005 vanwege beheerstechnische redenen. Deze middelen worden doorgeschoven naar 2006 (EUR 5,2 mln.) en 2007 (EUR 5,0 mln.). De subsidie voor het PSO-programma zal vanaf 2007 neerwaarts worden bijgesteld. De uitgaven voor het TMF-programma cultuur en communicatie worden verhoogd in 2007 en 2008 vanwege herziene ramingen van de ontvangende organisaties. Tenslotte zijn er enkele kleine aanpassingen op de ramingen van het MFP-programma in 2006.

Beleidsartikel 6 Beter beschermd en verbeterd milieu

Beleidsartikel 6 Beter beschermd milieu en verbeterd milieu Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e supple-tore begroting	Stand 1e supple-tore begroting	Mutaties 1e sup-pletore begroting	Mutaties 1e sup-pletore begroting	Mutaties 1e sup-pletore begroting	Mutaties 1e supple-tore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	300 277	0	278 223	578 500	- 4 446	- 99 225	- 112 864	- 112 864
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	340 326	0	12 962	353 288	11 535	24 099	- 8 366	- 8 366
6.1 Milieu en water	253 651		- 8 594	245 057	- 12 915	6 199	- 23 516	- 23 516
6.2 Water en stedelijke ontwikkeling	86 675		21 556	108 231	24 450	17 900	15 150	15 150

Verplichtingen

Voor de AEV prioriteiten milieu en water zullen aanzienlijke meerjarige verplichtingen worden aangegaan om de realisatie van de doelstelling van 0,1% BNP te continueren, o.a. voor het behoud van het tropisch regenwoud, ondersteuning van biodiversiteit in ontwikkelingslanden, en versterking van het beheer van stroomgebieden van rivieren. Voor de outputdoelstelling drinkwater en sanitaire voorzieningen worden ook omvangrijke meerjarige verplichtingen aangegaan met o.a. UNICEF. De ambassades intensiveren ook hun programma's voor drinkwater en sanitaire voorzieningen alsmede duurzame energie, o.a. in Bangladesh, Bolivia, Colombia en Egypte. Dit zal leiden tot een toename van de verplichtingenstand met EUR 278,2 mln.

Uitgaven

6.1 Milieu en Water

De uitgaven voor milieu en water dalen per saldo. Om de outputdoelstelling energie te realiseren wordt in de komende jaren aanzienlijk geïnvesteerd in energie, o.a. via mondiale partnerschappen en de ambassades. De uitgaven van het particuliere kanaal via het TMF worden verlaagd in 2006 en verhoogd in 2007 en 2008 o.a. vanwege aangepaste liquiditeitsbehoefte bij ontvangende organisaties. In 2006 zal een start worden gemaakt met uitgaven aan Internationale NGO's via het nieuwe meerjarige subsidiekader SALIN. De ambassades zullen minder uitgaven aan milieu (ca. EUR 8 mln.) als gevolg van vertraging in programma's en de heroriëntatie richting de outputdoelstelling Drinkwater en Sanitaire voorzieningen (artikel 6.2). De uitgaven aan het GEF dalen in 2006 met EUR 7 mln. aangezien een betaling versneld is uitgevoerd in 2005.

6.2 Water en Stedelijke Ontwikkeling

De uitgaven voor water en stedelijke ontwikkeling stijgen aanzienlijk in de komende jaren, vooral om uitvoering te geven aan de outputdoelstelling drinkwater en sanitaire voorzieningen. In 2015 wil Nederland duurzame aansluiting voor 50 miljoen mensen hebben gerealiseerd. Om dit te bereiken intensiveren de ambassades hun inspanningen aanzienlijk. Tevens worden omvangrijke meerjarige programma's afgesloten met o.a. UNICEF (EUR 20 mln.). De uitgaven van het particuliere kanaal via het TMF worden verlaagd in 2006 en verhoogd in 2007 en 2008 o.a. vanwege aangepaste liquiditeitsbehoefte bij ontvangende organisaties. Verder wordt in 2006 ook geïnvesteerd in waterbeheerprogramma's in de Amazone- en Congobekken.

Beleidsartikel 7 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer

Beleidsartikel 7 Welzijn en veiligheid van Nederlanders in het buitenland en regulering van personenverkeer Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	122 879	0	- 22 347	100 532	- 17 096	- 12 450	- 12 885	- 13 231
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	122 879	0	- 22 347	100 532	- 17 096	- 6 495	- 12 930	- 13 276
7.1 Consulaire dienstverlening	11 502		2 609	14 111	5 938	6 518	303	303
7.2 Vreemdelingenbeleid	111 377		- 24 956	86 421	- 23 034	- 13 013	- 13 233	- 13 579
Ontvangsten	27 001		- 5 630	21 371	- 958	- 1 958	- 1 958	- 1 958
7.10 Consulaire dienstverlening	27 001		- 5 630	21 371	- 958	- 1 958	- 1 958	- 1 958

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties hangen grotendeels samen met de uitgavenmutaties.

Uitgaven

7.1 Consulaire dienstverlening

Vanwege vertraging in het NVIS-project en de aanschaf van het consulaire automatiseringsprogramma, zijn de uitgaven doorgeschoven naar latere jaren, voornamelijk 2006, 2007 en 2008. Ook worden de kosten voor NVIS hoger vanwege de implementatie van biometrie. Daarnaast worden er in 2006 extra kosten gemaakt voor consulaire bijstand in verband met het WK Voetbal en de Olympische Spelen in Berlijn. Ook nemen de kosten voor gedetineerdenbegeleiding structureel toe.

7.2 Vreemdelingenbeleid

De toerekening van eerstejaarsopvang van asielzoekers is lager dan geraamd. Dit heeft twee oorzaken. De instroom van asielzoekers is lager dan geraamd, en de opvangduur van eerstejaars asielzoekers blijkt korter dan geraamd.

Ontvangsten

7.10 Consulaire dienstverlening

Er wordt – na de start in maart – een lange aanloopperiode verwacht bij de inburgeringsexamens. Minder mensen zullen in 2006 examen doen dan verwacht waardoor minder ontvangsten worden gegenereerd. Daarnaast zijn de paspoortontvangsten naar een realistisch niveau naar beneden bijgesteld.

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland

Beleidsartikel 8 Versterkt cultureel profiel en positieve beeldvorming in en buiten Nederland Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp-begroting 2006	Mutaties via NvW en amendementen	Mutaties 1e suppletore begroting	Stand 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	137 348	0	3 736	141 084	- 2 280	- 2 280	7 900	- 2 220
Uitgaven:								
Programma-uitgaven totaal	73 663	0	13 170	86 833	4 547	4 487	- 303	- 303
8.1 Nederlandse cultuur	13 080		2 991	16 071	- 30	- 30	30	30
8.2 Cultureel erfgoed	4 411		1 050	5 461	560			
8.3 Draagvlak Nederlands buitenlands beleid	56 172		9 129	65 301	4 017	4 517	- 333	- 333
8.4 Vestigingsklimaat internationale organisaties in Nederland				0				
Ontvangsten	755		0	755				
8.10 Doorberekening Defensie diversen	755			755				

Verplichtingen

De verplichtingenmutaties hangen grotendeels samen met de uitgavenmutaties. Het verschil met de uitgavenmutaties zit in het feit dat de subsidieverplichting voor Clingendael nu eens per vier jaar wordt aangegaan (in 2009).

Uitgaven

8.1 Nederlandse cultuur

In 2006 zijn er overlopende kosten van 2005 in verband met vertraagde rapportages voor het HGIS-Cultuurprogramma. Ook zijn er in 2006 kosten in verband met de verbouwing van het college néerlandais.

8.2 Cultureel erfgoed

De verhoging van de uitgaven hangt samen met het Nationale geschenk aan Suriname.

8.3 Draagvlak Nederlands buitenlands beleid

De verhoging in 2006 heeft een aantal oorzaken, o.a de vertraagde bijdrage aan JCLEC en de verhoging van de uitgaven voor het stageprogramma Xplore, dat in 2008 afloopt. Meerjarig is er een verhoging omdat er extra geld wordt uitgetrokken voor Europese bewustwording (het Europafonds), het Rijnvaarthof en het Clingendael International Energy Programme.

Niet-beleidsartikel 9 Geheim

Artikel 9 Geheim Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp- begroting 2006	Mutaties via NvW en amen- dementen	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Totaal mutaties	Stand 1e supple- tore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	(5)=(1+4)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	pm				pm				
Uitgaven	pm				pm				
Ontvangsten	0			0	0				

Niet-beleidsartikel 10 Nominaal en onvoorzien

Artikel 10 Nominaal en onvoorzien Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp- begroting 2006	Mutaties via NvW en amen- dementen	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Totaal mutaties	Stand 1e supple- tore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	(5)=(1+4)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	81 586	0	- 25 608	- 25 608	55 978	- 20 423	30 710	- 18 991	1 092
Uitgaven:	81 586	0	- 25 608	- 25 608	55 978	- 20 423	30 710	- 18 991	1 092
Nominaal en onvoorzien	81 586	0	- 25 608	- 25 608	55 978	- 20 423	30 710	- 18 991	1 092

Verplichtingen en uitgaven

Het artikel wordt verlaagd met EUR 25,6 miljoen. Dit betreft voornamelijk overboekingen naar artikelen op diverse begrotingen (zie uitsplitsing hierna) in verband met loon- en prijsontwikkeling (EUR 14,8 miljoen) en als compensatie voor tegenvallers en/of beleidsintensiveringen (EUR 36,9 miljoen). Hier staan enkele verhogingen tegenover (samen EUR 26,2 miljoen), zoals een positieve bijstelling op grond van een aanpassing in de raming voor de prijscomponent van het BBP en als gevolg van een lagere EU-toerekening.

Begroting	Bedrag x EUR 1 mln
V, BZ	1,149
VI, Justitie	0,680
VII, BZK	0,198
IXB, Financiën	0,159
X, Defensie	45,700
XII, VenW	- 1,140
XIII, EZ	0,976
XIV, LNV	1,400
XVI, VWS	2,636
Totaal	51,758

Niet-beleidsartikel 11 Algemeen

Artikel 11 Algemeen Bedragen in EUR 1000	Stand ontwerp- begroting 2006	Mutaties via NvW en amen- dementen	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Totaal mutaties	Stand 1e supple- tore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e sup- pletore begroting	Mutaties 1e suppletore begroting
	(1)	(2)	(3)	(4)=(1+2+3)	(5)=(1+4)	2007	2008	2009	2010
Verplichtingen	648 912	0	25 271	25 271	674 183	30 180	31 788	11 314	16 599
Uitgaven:	656 334	0	22 176	22 176	678 510	33 017	25 946	20 030	21 100
Apparaatsuitgaven	656 334	0	22 176	22 176	678 510	33 017	25 946	20 030	21 100
Ontvangsten	50 833	0	0	0	50 833				
Diverse ontvangsten	50 833	0	0	0	50 833				
Koersverschillen	0	0	0	0	0				

Verplichtingen

De verhogingen van het verplichtingenbudget hangen samen met de verhoging van de uitgaven.

Uitgaven

Het artikel voor de apparaatsuitgaven wordt verhoogd vanwege diverse materiële kosten, beveiliging van departement en posten, loon- en prijsbijstelling. De extra kosten voor bewaking van het departement en de persoonsbeveiliging op de posten bedragen EUR 5 mln. Voor de stijgende werkgeverslasten (voornamelijk premiemutaties voor pensioen, FPU en WAO), inclusief lokaal personeel, wordt vanaf 2006 structureel ca. EUR 15 mln loonbijstelling toegevoegd. Daarnaast is sprake van een prijsbijstelling voor diverse materiële kosten op posten en departement van ca. EUR 2 mln.